

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/17/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6115010495
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alojz Palaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6115010495.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd Banská Bystrica, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alojza Palaja a sudcov JUDr. Jozefa Ryanta a JUDr. Petra Chovanku, na verejnom zasadnutí dňa 6. apríla 2016, prejednal odvolania okresného prokurátora a obžalovaného Ing. F. T., proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica z 23.10.2015 sp.zn. 3T/43/2015 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e) ods. 2 Tr. por. z r u š u j e rozsudok okresného súdu vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu.

Rozhodujúc podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovaného J.. F. T., nar. XX.XX.XXXX v A. A. o d s u d z u j e podľa § 149 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 8 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. obžalovaného pre výkon trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného J.. F. T. z a m i e t a.

V ostatných častiach zostáva rozsudok okresného súdu nezmenený.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súdu prvého stupňa bol obžalovaný J.. F. T. uznaný za vinného z prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 1,2 písm. a) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 26.12.2013 v čase okolo 16.25 h na ceste č. I/66 v katastri obce Lučatín v okrese Banská Bystrica viedol, v smere od Banskej Bystrice do Brezna, osobné motorové vozidlo zn. Subaru Forester ev.č. A. XXX F. tak, že nevenoval dostatočnú pozornosť vedeniu vozidla a situácii v cestnej premávke, v dôsledku čoho v pravotočivej zákrute v km 103 prešiel s vozidlom do protismernej časti vozovky, kde pravou prednou časťou vozidla narazil do pravej prednej časti protiidúceho osobného motorového vozidla zn. Škoda Forman ev.č. A. XXX A., ktoré viedol C. M., nar. XX.XX.XXXX, pričom pri dopravnej nehode spolujazdkyňa C. M. sediaci na prednom sedadle spolujazdca V. M., nar. XX.XX.XXXX, utrpela úrazovo krvácajúci šok pri roztrhnutí hrudnej srdcovnice a pravej komory srdca, pri trhlinách pečene, pri rozlomení kostí panvového kruhu, so stratou krvi do obidvoch pohrudničných dutín a do dutiny brušnej, ktorým zraneniam dňa 26.12.2013 v čase o 17.45 h v nemocnici F.D.Roosevelta v Banskej Bystrici podľahla, spolujazdkyňa C. M. sediaci na zadnom sedadle spolujazdca vpravo B. M., nar. XX.XX.XXXX, utrpela otras mozgu, pomliaždenie hlavy s viacpočetnými tržnými ranami, pomliaždenie pravého stehna a pomliaždenie pravého predkolenia s odtrhnutím podkožných mäkkých tkanív (decollement) s rozsiahlejším krvným výronom, ktoré zranenia znalec V.. A. O. v znaleckom

posudku zo súdno-lekárskeho hľadiska hodnotí ako ťažkú ujmu na zdraví a C. M. utrpel pomliaždenie hrudníka a hrudnej kosti, zlomeninu 8. rebra vpravo v pazuchovej čiare, krvný výron do medzihrudia (retrosternálne - za hrudnou kosťou), pomliaždenie oboch kolien, pomliaždenie bedrovo - krížovej krajiny a panvy a pomliaždenie obličky s krvácaním do moču, ktoré zranenia znalec V. A. O. v znaleckom posudku zo súdno - lekárskeho hľadiska hodnotí ako ublíženie na zdraví.

Za to bol odsúdený podľa § 149 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j), l), § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. a § 39 ods. 1 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. bol pre výkon tohto trestu zaradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1,2 Tr. zák. mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na šesť rokov.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por., obžalovanému bola uložená povinnosť nahradiť poškodenému C. M. škodu v sume 4.172,92 Eur.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. mu bola uložená povinnosť nahradiť poškodenej maloletej B. M., zastúpenej matkou Z. M., škodu v sume 2.335,- Eur a so zvyškom nároku na náhradu škody bola poškodená odkázaná na občianske súdne konanie.

Už do zápisnice o hlavnom pojednávaní podal odvolanie v neprospech obžalovaného do výroku o treste okresný prokurátor a následne v písomnej forme v zákonnej lehote aj obžalovaný.

Okresný prokurátor sa domáhal zrušenia napadnutého rozsudku vo výroku o treste, nakoľko ho považuje za nezákonný a navrhol, aby sám uložil obžalovanému trest v základnej trestnej sadzbe a v jeho polovici vo výmere najmenej troch rokov odňatia slobody so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Súd prvého stupňa pochybil, keď samotné okolnosti prípadu neodôvodňujú uloženie trestu pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby, tieto vyznievajú práve v neprospech obžalovaného, s prihliadnutím na mimoriadny závažný následok. Obžalovaný svojím konaním spôsobil nielen nenapraviteľný následok vo forme usmrtenia poškodenej V. M., ale svojím konaním spôsobil aj dva závažné následky na zdraví iných, konkrétne ťažkú ujmu na zdraví maloletej B. M. a ublíženie na zdraví C. M.. Tieto následky spôsobil ako vodič motorového vozidla porušením dôležitej povinnosti, uloženej mu podľa zákona v ust. § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 8/2009 Zb. zákonov o cestnej premávke. Samozrejme, že by súd nemal obísť aj fakt, ako sa obžalovaný zachoval po dopravnej nehode a z akých dôvodov tak si učinil.

Neobstoja argumentácie v zmysle odôvodnenia rozsudku okresného súdu, že prísnejší trest by mal vplyv na jeho rodinu viacej ako samotného páchatel'a, poukazujúc na vyživovaciu povinnosť voči piatim deťom, z ktorých však sú len dve maloleté. Nie je pritom zrejmé, na základe čoho okresný súd dospel k záveru, že obžalovaný má vyživovaciu povinnosť voči piatim deťom, keď z vykonaného dokazovania táto skutočnosť nevyplýva, z obsahu trestného spisu je v tejto súvislosti zistiteľné, že jeho starší syn V. sa narodil v roku XXXX a pracuje ako lekár a dve najstaršie dcéry V. a Z. sa narodili v roku XXXX, resp. XXXX, teda majú 25 rokov, resp. 19 rokov. Súd hodnotí tieto okolnosti pri ukladaní trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby, na druhej strane pomery poškodeného C. M., ktorý pri dopravnej nehode prišiel o svoju príbuznú a o svoje zdravie a po nehode zostal po smrti svojej manželky sám, sám sa musí starať o výživu maloletých detí a tiež o iné výdavky, zapríčinené obžalovaným, v dôsledku dopravnej nehody a takému obžalovanému sa potom znižuje trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby, čo je len výsmechom pre poškodeného. Obžalovaný sa pritom po dopravnej nehode zachoval len tak, aby v prvom rade pomohol sám sebe.

Za nie zanedbateľnú okolnosť považuje odvolateľ skutočnosť, že obžalovaný pácha sústavne priestupky pri vedení motorového vozidla a od samotného spáchania predmetného trestného činu má ďalších päť záznamov proti bezpečnosti a plynulosti v cestnej premávke, teda dopravná nehoda nemala na neho žiadny vplyv, naopak, aj po dopravnej nehode pravidelne flagrantne porušuje dopravné predpisy.

Neobstojí prítom priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. e) Tr. zák., že obžalovaný viedol pred dopravnou nehodou riadny život, keďže sa dopustil 23 priestupkov proti bezpečnosti a plynulosti v cestnej premávke a v jednom prípade v roku 2011 spôsobil aj dopravnú nehodu. Za sporné tiež považuje priznanie obžalovaného a oľutovanie trestnej činnosti a potom priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zák. Obžalovaný v prípravnom konaní podal sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia a v prípravnom konaní tiež uviedol to, že v dôsledku spôsobených zranení si dopravnú nehodu vôbec nepamätá, pričom jeho následné priznanie po zabezpečení iných dôkazov preukazujúcich jeho vinu, je potom skôr možné považovať za priznanie účelové, účinné len v snahe dosiahnuť pre seba čo najmiernejší trest. Za úprimnú ľútosť nemôže byť považované takéto správanie obžalovaného a aj počas hlavného pojednávania obžalovaný nebol schopný zodvihnúť hlavu a pozrieť sa poškodeným do očí.

Odvolanie obžalovaného naproti tomu smerovalo k zrušeniu napadnutého rozsudku a tiež vo výroku o treste a spôsobe ich výkonu. Domáhal sa uloženia trestu na slobode s tým, že teda trest odňatia slobody podmienene odložený aj na dlhšiu skúšobnú dobu, prípadne aj s probačným dohľadom podľa § 51 ods. 4 písm. e) Tr. zák. s uložením povinnosti nahradíť spôsobenú škodu, prípadne ďalšie obmedzenia počas skúšobnej doby. Poukazuje na ust. § 34 ods. 3 Tr. zák., uložený trest je v rozpore s týmito pravidlami, pretože postihuje viac jeho rodinu ako jeho samotného, jeho rodina je závislá od jeho príjmov, keď výživné zabezpečuje len on a jeho družka je v súčasnosti na materskej dovolenke. Treba k tomu dodať, že samostatným písomným podaním aj jeho družka a matka spoločného dieťaťa poukazuje na zlú situáciu pre prípad, že obžalovaný by bol odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody.

Tiež poukazuje na skutočnosť sám obžalovaný, že žijú s nimi tri deti, z toho dve maloleté a jedna študentka. On je prenasledovaný nenapraviteľným následkom, ktorý on spôsobil, je si toho dostatočne vedomý a nezmeri sa s tým dokonca života.

Napriek tomu má za to, že je tu dôvod na zmenu výroku o treste oproti rozsudku okresného súdu s prihliadnutím aj na tú skutočnosť, že od dopravnej nehody uplynuli už dva roky a aj uložený trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel na šesť rokov považuje za neprimeraný, pretože táto činnosť súvisí s jeho povolaním, keď ako technik musí stále cestovať medzi jednotlivými zákazníkmi a obchodnými partnermi a aj priestupky v doprave sú v dôsledku enormného tlaku zamestnávateľa na jeho výkony.

Krajský súd na základe odvolaní odvolateľov preskúmal v zmysle ust. § 317 ods. 1,2 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku vo vzťahu k týmto výrokom, a zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné, na rozdiel od odvolania okresného prokurátora, ktoré považuje odvolací súd za dôvodné.

V dôsledku toho, po predchádzajúcom uznaní viny obžalovaného na hlavnom pojednávaní a procesne zvládnutom dokazovaní na hlavnom pojednávaní s prihliadnutím na túto okolnosť súdom prvého stupňa, vykonal dokazovanie len vo vzťahu k výroku o treste a tiež vo vzťahu k výroku o náhrade škody. V časti výroku o náhrade škody odvolanie nebolo podané ani v prospech, ani v neprospech obžalovaného, preto v tejto časti odvolací súd ponechal napadnutý rozsudok nezmenený.

V dôsledku pochybení konania a rozhodovania súdom prvého stupňa vo vzťahu k výroku o treste bol nútený odvolací súd zrušiť napadnutý rozsudok v tejto časti a následne o treste rozhodnúť sám.

Odvolací súd pri rozhodovaní o treste vychádzal predovšetkým z ust. § 34 Tr. zák., vrátane, s prihliadnutím i na ods. 3, na ktoré sa odvoláva obžalovaný a poukazuje naň aj v odôvodnení napadnutého rozsudku. Dôsledne sa zaoberal aj podmienkami rodiny, v ktorej obžalovaný žije, vo vzťahu k družke, deťom, ktorých je živiteľom. V tejto súvislosti však odvolací súd dospel k záveru, že oveľa závažnejšie následky ako hrozia obžalovanému, už boli spôsobené rodine poškodeného C. M., jeho maloletej dcéry a tiež manželke, ktorý následok je ako jediný nenapraviteľný. Nemožno prehliadnuť utrpenie, ktoré pri dopravnej nehode a liečení prežívala maloletá poškodená B. a nie zanedbateľné sú následky na zdraví aj u poškodeného C. M.. V tejto súvislosti potom nie je možné prehliadnuť ani skutočne neopodstatnené priznanie takých okolností obžalovanému, ako má na mysli ust. § 39 ods. 1 Tr. zák., podľa ktorého

ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Pre aplikáciu tohto ustanovenia je na jednej strane požiadavka zvláštnych okolností prípadu, alebo potom zreteľa hodné pomery páchatel'a, ktoré sa vymykajú bežnému obžalovaným neovplyviteľnému stavu jeho osobných záležitostí, ktoré by potom mali byť zohľadnené a malo by sa zabrániť uloženiu neprimerane prísneho trestu. Naopak, žiada sa, že tu budú splnené podmienky ochrany spoločnosti aj trestom kratšieho trvania, ako prichádza v úvahu podľa základnej trestnej sadzby, hlavne dolnej hranici trestu ustanoveného Trestným zákonom.

V samotných pomeroch páchatel'a už s prihliadnutím na vyššie uvedené pomery samotného poškodeného, nie je nič zvláštne, a zjavne s prihliadnutím aj na podstatne lepšie majetkové pomery, nielen samotný aktuálny príjem obžalovaného vyplývajúci z výkonu zamestnania.

Pokiaľ ide o okolnosti prípadu, je treba opätovne zdôrazniť následky nezodpovedného správania sa obžalovaného ako vodiča motorového vozidla, ktorý viedol motorové vozidlo, zjavne nezodpovedne za porušenia dôležitej povinnosti pri riadení motorového vozidla, ktoré porušenie spravidla máva, a v tomto prípade aj malo, vážne následky na zdraví, živote alebo majetku iného účastníka cestnej premávky. Ide o tak flagrantné porušenie predpisov a tak závažné následky, že v porovnaní so zreteľa hodnými skutočnosťami z pohľadu aplikácie príslušných ustanovení Trestného zákona § 36, § 39 Tr. zák., sú tieto v podstate zanedbateľné, oproti okolnostiam prípadu, za akých došlo k samotným následkom na živote a zdraví troch účastníkov cestnej premávky, ktorí sa do tejto situácie dostali bez vlastného zavinenia. Nemožno prehliadnuť tiež nezodpovedné správanie sa obžalovaného v minulosti a dokonca aj po dopravnej nehode v tejto veci. Pri riadení motorového vozidla v podstate ignoruje predpisy cestného zákona, zvlášť týkajúce sa povolených rýchlostí v konkrétnych úsekoch a ciest, takéto správanie sa obžalovaného hraničí zjavne až s aroganciou a nie s nevyhnutnosťou plnenia plánu v zamestnaní, ktoré nemôže byť žiadnym ospravedlnením pri ohrozovaní života a zdravia ostatných účastníkov cestnej premávky.

Za týchto okolností potom nie je možné priznať obžalovanému poľahčujúcu okolnosť v zmysle ust. § 36 písm. j) Tr. zák., pretože skutočne obžalovaný z tohto pohľadu nevedol riadny život pred spáchaním trestnej činnosti a nevedie ho ani po spáchaní trestnej činnosti a priznanie tejto poľahčujúcej okolnosti, zvlášť pri tomto druhu trestnej činnosti a špeciálnej recidíve v oblasti priestupkov, by bolo výsmechom spravodlivosti a svojvoľným priznaním neexistujúcej poľahčujúcej okolnosti. Za týchto okolností nie sú potom splnené ani podmienky pre ukladanie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby.

Pokiaľ ide o výmeru trestu v základnej trestnej sadzbe, spodnou hranicou je trest odňatia slobody dva roky, s hornou hranicou päť rokov odňatia slobody a v prevahe poľahčujúcich okolností v počte jednej, formálne boli splnené podmienky pre ukladanie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby, ktorá sa v dôsledku ust. § 38 ods. 3 Tr. zák. znižuje o jednu tretinu, ale na druhej strane s prihliadnutím už na vyššie uvedené priťažujúce a v neprospech obžalovaného vyplývajúce okolnosti daného prípadu, neprichádza v úvahu uloženie miernejšieho trestu, ako trestu odňatia slobody vo výmere dvoch rokov, pritom odvolací súd, reagujúc aj na odvolanie okresného prokurátora, je toho názoru, že tento druh a výmera trestu splní zákonom sledovaný účel, a to aj z pohľadu individuálnej, ako aj generálnej prevencie.

Pre výkon trestu odňatia slobody obžalovaného odvolací súd zaradil do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, pretože v posledných desiatich rokoch nebol vo výkone trestu odňatia slobody pre iný úmyselný trestný čin.

Je zjavné potom už z tohto odôvodnenia, že neboli splnené podmienky pre vyhovie odvolania obžalovaného, a to aj vo vzťahu k trestu zákazu činnosti, keďže ide o trestnú činnosť spojenú s výkonom tejto trestnej činnosti, kde obžalovaný spôsobil porušenie dôležitej povinnosti a nerešpektovanie dopravných predpisov v zmysle ust. § 4 ods. 1 písm. c) Zákona č. 8/2009 Zb. zákonov o cestnej premávke, pritom ide o sústavné páchanie priestupkov v rozpore s uvedeným zákonom, a preto z pohľadu individuálnej i generálnej prevencie nemal dôvod meniť odvolací súd výmeru aj tohto trestu a ponechal v tejto časti napadnutý rozsudok v platnosti.

Vychádzajúc z rozsahu preskúmania predmetnej veci potom odvolací súd dospel k záveru v zmysle uvedených úvah a predovšetkým výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.